

Verbetering IJsseldijk Apeldoorns Kanaal

27 september 2021

Verslag Informatiebijeenkomst

Organisatie: De Dijkenbouwers: Barry Kooijman, projectmanager
Jan van Oorschot, omgevingsmanager
Matthijs Logtenberg, omgevingsmanager

Waterschap Vallei en Veluwe: Wim van der Weijden, projectmanager
Lisette Dam, omgevingsmanager
Claus Kruyt, technisch manager
Joep Schrijver, projectmedewerker
Anouschka Reumer, projectondersteuner

Datum: 27 september 19.30 uur – 20.00 uur

Locatie: Molen de Vlijt in Wapenveld

Om alle omwonenden en andere betrokkenen te informeren over de uitvoering organiseerde het waterschap samen met de aannemerscombinatie op 27 september 2021 een informatiebijeenkomst. Tijdens deze bijeenkomst zijn aanwezigen geïnformeerd over de werkzaamheden die gepland staan vanaf het najaar van 2021 en daarna. Dit verslag bevat een overzicht van de informatie die gedeeld is tijdens de informatiebijeenkomst.

Opening

Wim van der Weijden (projectmanager WSVV) opent de bijeenkomst met een hartelijk welkom namens hem en alle collega's van waterschap Vallei & Veluwe en De Dijkenbouwers. Beide partijen zijn blij dat de bijeenkomst op deze manier weer kan plaatsvinden.

Wim licht het programma van de avond verder toe en verzorgt de introductie. Lisette zal terugblikken op de voorbereidingen en planfase van het project. Matthijs kijkt vooruit naar de realisatiefase. Er is ruimte om vragen te stellen.

Hoogwaterbeschermingsprogramma

Wim laat in een korte blik alle dijkversterkingsopgaven in Nederland zien: de dijkverbetering IJsseldijk is een van de projecten uit het Hoogwaterbeschermingsprogramma. In het Hoogwaterbeschermingsprogramma werken de waterschappen en Rijkswaterstaat samen aan de grootste dijkversterkingsoperatie ooit sinds de Deltawerken. Minimaal 1.300 kilometer dijken en daarnaast 500 sluizen en gemalen, worden de komende dertig jaar versterkt.

In [het filmpje](#) op de projectwebsite staat meer over het Hoogwaterbeschermingsprogramma.

Naast het project aan het Apeldoorns Kanaal is het waterschap nog op meer plaatsen met dijkverbetering in het gebied bezig. De Grebbedijk en de Noordelijke Randmeerdijk bijvoorbeeld. We zorgen voor de dijkverbetering, maar daarnaast ook voor de natuuropgave in deze gebieden. Hiernaast zijn we nu ook al bezig met de beoordeling van dijken waar we in de toekomst mee aan de slag gaan. Nieuwe inzichten en faalmechanismen worden dan beoordeeld. Dit wordt dan weer in een meerjarenplan vastgelegd. Andere gebiedspartners worden ook betrokken daar waar dat nodig is.

Presentatie Lisette: [terugblik](#)

De IJsseldijk langs het Apeldoorns Kanaal moet worden aangepast, zodat het weer voldoet aan de veiligheidsnorm van de Waterwet. Het gaat om de IJsseldijk tussen de Keersluis het Bastion (Hattem) en het Kloosterbos (Wapenveld). Deze dijk is tevens de oostelijke dijk langs het Apeldoorns Kanaal. Sinds 1996 keuren we de dijken regelmatig. Daarbij is vastgesteld dat het dijkvak langs het kanaal tussen Hattem en Wapenveld niet aan de huidige veiligheidsnorm van de Waterwet voldoet. Op sommige plekken is de dijk tussen Hattem en Wapenveld niet hoog genoeg, op andere plaatsen dreigt er water onder de dijk door te sijpelen (piping) of is de dijk niet stabiel genoeg. Dit betekent niet dat de dijk op dit moment onveilig is, maar wel dat er maatregelen nodig zijn om nu én in de toekomst aan de veiligheidsnormen te voldoen.

Verkenningfase

Tussen 2016 en 2018 hebben we met samen met bewoners gekeken naar oplossingen om de dijk te versterken. Tijdens de verkenningfase is met elkaar nagedacht over mogelijke oplossingen, in groepsessies en 1 op 1 gesprekken. Hierbij is ook het Ruimtelijk kwaliteitskader (RKK) opgesteld. In het RKK staan richtlijnen die gebruikt zijn bij de keuze van het VKA, en de beoordeling van alle alternatieven. Vanuit de verschillende oplossingen zijn keuzes en afwegingen gemaakt en zo bleven een aantal mogelijkheden over die het meest geschikt waren. Daarna is een extra stap gemaakt omdat er twee hele goede oplossingen overbleven. Na zorgvuldig wikken en wegen hebben we het voorkeuralternatief samengesteld. Het uiteindelijke voorkeuralternatief is in 2018 vastgesteld door het bestuur van het waterschap. Elk dijksegment heeft zijn eigen basisoplossing (constructie of grond) gekregen. Naast het voorkeuralternatief zijn een aantal maatwerkplekken benoemd waarvoor per situatie in de planuitwerking naar een oplossing is gekeken.

Planuitwerkingsfase

In 2019 hebben we met de omgeving het voorkeursalternatief verder uitgewerkt. Vanaf dit moment is ook de aannemerscombinatie 'De Dijkenbouwers' begonnen; zij is verantwoordelijk voor planuitwerking en uitvoering. In deze fase heeft de nadruk gelegen op het uitwerken van de maatwerklocaties met mogelijke varianten en zijn aanvullende onderzoeken uitgevoerd. Daarnaast is per dijksegment het voorkeursalternatief uitgewerkt in een dijkontwerp voor het Projectplan Waterwet.

Projectplan Waterwet

Het ontwerp is opgenomen in het Projectplan Waterwet “Verbetering IJsseldijk Apeldoorns Kanaal”. Het ontwerp Projectplan Waterwet is vorig jaar september ingediend. In januari van dit jaar is er een 1^e inspraakperiode geweest. Op basis daarvan zijn enkele wijzigingen doorgevoerd. Vervolgens is het Projectplan vastgesteld door het Algemeen Bestuur van het waterschap in mei van dit jaar. Het projectplan Waterwet is vervolgens op 5 juli 2021 goedgekeurd door Gedeputeerde Staten van Gelderland. Ook de overige definitieve besluiten voor de uitvoering van het projectplan zijn genomen. Tot 4 oktober 2021 loopt de beroepsprocedure voor het projectplan. Daarna start de uitvoering.

Tijdens de presentatie blijkt uit de zaal dat er emoties zijn over het doorlopen proces. Daarbij gaat het onder andere over de onzekerheid over het wel of niet slopen van de woning, het vasthouden aan het voorkeursalternatief, de nieuwe gezichten bij het waterschap en de beperkte ruimte voor meekoppelkansen. Een aantal aanwezige bewoners geven aan dat de energie en de ideeën uit het voortraject onvoldoende in de plannen zijn teruggekomen. Ook geven een aantal bewoners aan niet tevreden te zijn en geven het waterschap mee om lering te trekken uit het proces voor toekomstige projecten. Vanuit het projectteam is begrip voor de emotie. Het gaat hier om een langlopend, veelomvattend traject die bij individuele bewoners tot ingrijpende situaties kunnen leiden. In de verkenningsfase is, zoals gebruikelijk bij dit soort complexe projecten, breed ingezet op het verkennen van mogelijke oplossingen. Door maatschappelijke afweging van belangen is het niet mogelijk om aan alle wensen tegemoet te komen. Met bewoners zijn en blijven we in gesprek. In deze gesprekken is ruimte om deze zorgen te delen. Wim benadrukt dat in het proces daarom twee inspraakmomenten op het Projectplan Waterwet aanwezig en dat de laatste inspraakperiode nog loopt tot en met 4 oktober. Een ieder kan bezwaren, onderbouwd, indienen bij de Raad van State.

Presentatie Matthijs: [vooruitblik](#)

De alliantie, de Dijkenbouwers, is verantwoordelijk voor de uitvoering. De Dijkenbouwers bestaan uit drie aannemers die samenwerken: Ballast Nedam, Van den Ven en Martens en Van Oord. Matthijs is voor de bewoners het eerste aanspreekpunt.

Er zijn drie zaken die uitgevoerd worden:

1. Vervanging van de damwanden,
2. grondwerk en
3. overige werkzaamheden.

Damwanden

De Dijkenbouwers vervangen de damwanden van oktober 2021 tot en met april 2022. Vanaf april 2022, na het gesloten seizoen (het stormseizoen), start het grondwerk. Dit duurt tot oktober 2022. Andere werkzaamheden zoals bijvoorbeeld het aanpassen van opritten en asfaltwerkzaamheden vinden in dezelfde periode plaats.

Vorbereidende werkzaamheden starten in oktober 2021: van woningen die binnen 50 meter van de dijk staan, wordt de bouwkundig staat vastgesteld. Ook kabels en leidingen worden verwijderd of verlegd. Dit moet medio april 2022 afgerond zijn. Het waterschap heeft contact met alle kabelbeheerders hierover. De kabel en leidingbedrijven informeren u zelf over de werkzaamheden die zij uit gaan voeren. Leidingen die buiten de dijk, vallen buiten zeggenschap van het waterschap. Begin 2022 kapt de aannemer ook bomen. Hierbij houdt de aannemer rekening met het broedseizoen.

Plaatsing damwanden

Waar en wanneer komen de damwanden?

1. Tussen Kloosterbrug en De Belt (Kanaaldijk 84 en Kanaaldijk 89) komen langere damwanden. Qua beeld verandert daar niks aan. Dit is in december 2021 klaar.
2. De uitvoering ten zuiden van de Kloosterbrug (tot en met Kanaaldijk 83) is van december 2021 tot januari 2022.
3. In februari en maart 2022 volgt het volgende segment, nummer 4 (ten noorden van de Hezenbergersluis).
4. Ter hoogte van de Hezenberg zijn de werkzaamheden rondom de damwanden in april 2022 gereed.

Vervangen van de wanden bestaat uit een aantal stappen:

- De deksloof, deze ligt bovenop de damwand, verwijdert de aannemer als eerste.
- Daarna graven zij de bestaande damwand vrij.
- Er komt dan een hulp damwandscherm.
- De aannemer verwijdert dan de oude damwand en plaatst de nieuwe.
- Daarna komt er weer een nieuwe deksloof en het hulpscherm wordt weer verwijderd.

Uitvoering

Het vervangen van de damwanden voert de aannemer vanaf het water uit. Wat de aannemer op een dag verwijdert, plaats de aannemer ook weer terug. Er mag dus geen onderbreking in de damwanden zitten. Het aanvoer van het materiaal vindt ook plaats over het water. Op een deel van het bedrijventerrein aan de Van der Zeelaan slaat de aannemer materieel op. Hier is ook een kade waar de pontons te water gaan. Het verkeer heeft er niet veel last van. Hooguit dat daar waar de damwand wordt vervangen de rijbaan tijdelijk iets wordt versmald. De weg blijft altijd open voor het verkeer. Voor het segment ten zuiden van de Kloosterbrug is de opslag van materiaal aan het gemeentelijk onderhoudspad aan de Vlijtweg in Wapenveld. Voor het segment 4 en Hezenberg gebeurt dit bij een terrein bij de sluis.

Helaas kan het werk niet ongemerkt uitgevoerd worden. Geluid, trilling, licht (bouwlampen wanneer het donker is), lichte verkeershinder zou u als overlast kunnen ervaren. Het fietspad Opbroeksepad sluiten we tijdelijk af. Ook kano's kunnen tijdelijk niet op het kanaal. De uit- en intree plekken voor kanovaren bij de Hezenbergersluis blijven. De grond die gebruikt wordt bij de damwerkzaamheden

vervoeren we ook vanaf het water. Alleen wanneer er grond tekort is, levert de grondleverancier dit via de weg aan. Hierdoor is het mogelijk dat er tijdelijk een rijstrook dicht gaat waardoor er mogelijk kleine verkeershinder is voor dat moment.

De werktijden van de aannemer zijn van 7.00 tot 19.00 uur en van maandag tot en met vrijdag.

De grondwerkzaamheden licht de aannemer in het voorjaar verder toe omdat ze daar dan beter zicht op hebben. De planning is nu om in segmenten 1, 4 en 5 in april te starten. Segmenten 2 en 3 is in de zomer 2022. De exacte planning wordt nog uitgewerkt.

Voor uw en onze veiligheid is het niet mogelijk om zelfstandig het werkterrein te betreden. Wilt u een keer willen kijken, dan maken we een afspraak. Ziet u onveilige situaties, geef dit dan door via de omgevingstelefoon (06-18123394). We ondernemen dan meteen actie.

Er wordt nog een bouwbegeleidingsgroep ingesteld. Hierin zitten belangenorganisaties en overheden die periodiek kunnen reflecteren op de uitvoering. Matthijs heeft hier een lijst voor die hij deelt wanneer iemand dat wil weten

Reacties vanuit de zaal

Een aantal van de aanwezige gasten geven nog een reactie op de plannen of hebben vragen:

- Wanneer er begroeiing weggehaald moet worden, moet de bewoner zelf een vergunning aanvragen om nieuwe beplanting terug te zetten. Kan dit anders? Mogelijk kan dit via een volmacht. Matthijs en Lisette zoeken dit uit. Dit wordt meegenomen in het grondverwervingsspoor.
- Vanaf het begin is gezegd dat de bewoner er niet onder mag lijden. Maar er wordt geen rekening gehouden met de burger. Wim begrijpt de onrust door de lange duur, de onzekerheden, sobere verbetering en personeelwisseling.
- Er is een gevoel bij een aantal aanwezigen dat alle belangen van organisaties worden meegewogen, maar van de bewoners is totaal niets meegenomen.
- Bewoner vraagt aan de hand van de kaart wat de maten van de verhogingen zijn. Alle informatie staat in het Projectplan Waterwet. Men wil toch iets meer informatie op dit moment. Matthijs neemt de aanwezige bewoners nog mee in de plannen (zie hieronder).
- De vraag is waarom bepaalde zaken niet binnen projecten, bijvoorbeeld met de Hoenwaard, gekoppeld worden. Dat kan niet vanwege de realisatietermijn van het dijkproject.
- Er wordt gevraagd waarom er niet met Rijkswaterstaat wordt samengewerkt, net als bij Hoenwaard. Ook vanuit dit project is samengewerkt met Rijkswaterstaat.
- Er wordt gevraagd of de dijk in de toekomst alleen voor bestemmingsverkeer geschikt kan worden. Dit ligt bij de gemeenten Heerde en Hattem om op te pakken. Daarnaast zijn reeds stappen gezet door maatregelen op de Konijnenbergweg.
- Een bewoner geeft aan dat er onlangs glasvezelkabel is aangelegd naar haar huis. Claus, technisch manager, geeft aan dat dit bekend is en dat er contact is met het betreffende bedrijf over de vervolgstappen.
- Een van de bewoners vraagt hoe er met bezwaren wordt omgegaan en of er dan wel gestart mag worden. Alleen wanneer een voorlopige voorziening wordt aangevraagd bij de voorzieningenrechter, kunnen we niet starten. Anders kunnen we wel starten met de werkzaamheden.
- Een bewoner vraagt naar de 5 meter Keurzone. Lisette vertelt dat er een handreiking is geschreven voor het herinrichten van de werkstroken. De basis is de tuin zoals deze nu is (verhouding border en gazon). Na de grondwerkzaamheden mag niet alles meer terugkomen. In het belang van de dijk mogen geen hoogopgaande en diepwortelende beplanting nabij de dijk komen. Als voorbeeld mag een haag niet hoger dan 1.80 m zijn. Het verhaal dat e.e.a. in

verhouding moet zijn, is niet bekend bij een aantal. Dit is in de grondverwervingsgesprekken individueel vertelt.

- Een bewoner geeft aan dat zij een vlot en boot in het water hebben liggen en dat dit er niet makkelijk uit kan. Matthijs geeft aan dat ze daarover in gesprek gaan voorafgaand aan de werkzaamheden.
- Er wordt nog gevraagd of ter hoogte van Kanaaldijk 88 en 89 een vangrail komt. Deze komt langs het water en wordt van hout gemaakt.

(Hieronder leest u de toelichting op de 4^e bullet)

- **Segment 1, vanaf Kloosterbos in noordelijke richting.**
Aan de buitenzijde wordt een extra grondlichaam aangebracht. Dat zorgt voor extra stabiliteit. Dat noemen ze een zogenaamde aanleundijk.
- **Segment twee, vanaf huisnummer 83 in noordelijke richting tot aan De Belt.**
De damwand wordt vervangen door een langere damwand. Het talud wordt opnieuw geprofileerd. Er komt ook een strook van 40 cm berm bij. Bij De Belt wordt de dijk beperkt verhoogd (afhankelijk van de locatie 0 tot 10 cm).
- **Segment vanaf De Belt tot aan de Hezenbergersluis.**
Hier wordt een grondoplossing gemaakt. De aanleundijk is tot ca. 20 cm hoger dan de bestaande dijk. De weg blijft waar hij ligt, daar wordt niets aan veranderd.
- **Segment 4 van Hezenbergersluis tot aan de Hezenberg.**
Hier komt een langere damwand. Ook komt een nieuwe schil van grond om de dijk waardoor deze meer robuust wordt. Daarmee wordt de dijk ca. 20 cm. hoger. Er is een vraag of er een kano in- en uitstapplaats kan komen. Deze wens is bij ons niet bekend. Ook de faunauittredeplaatsen worden aangekaart. Vanuit een ander project is de realisatie van een nieuwe uittredeplaats voorzien.
- **Bij segment 5, de Hezenberg tot aan Het Bastion.**
De bestaande dijk wordt een stuk buitenwaarts opgeschoven en wordt tot 20 cm hoger. Het fietspad verhuist ook mee. Aan de onderzijde komt dan het onderhoudspad.

Sluiting

Wim rondt de bijeenkomst om 22.00 uur af. Wim bedankt een ieder voor de openheid van het gesprek en ieders geduld. Er is gezegd wat er gezegd moest worden. Individueel is nog nagepraat.